

Розділ 11 -- «Благовіщення»

— Подивіться! — крикнув Микола в перший день весни. — На північ летить зграя качок. Микола вказав на блакитне небо, де V-подібна формація качок поверталася до місць гніздування на півночі після зимового перебування на теплому півдні. Він чув їх гудки кілька хвилин, перш ніж зміг визначити їхнє місцезнаходження в небі.

«Це вірна ознака того, що нарешті прийшла весна», — сказала Маша, яка вийшла на вулицю насолодитися теплою весняною погодою, поки дитина спала в її ліжечку. Вона тримала на руках маленького Пашу, якому вже було майже два роки. На ньому був дитячий чепчик, який спеціально для нього пошила Маша. Було сім ягід чорниці з лівого боку і сім ягід чорниці з правого боку капелюшка; а зверху, між двома рядами білого мережива, була синя квітка на кінці довгого зеленого стебла. Чорниця була розділена на групи з трьох ягід посередині та чотирьох окремих, які утворювали квадрат навколо трьох ягід посередині.

«Ам, ам», — кричав маленький Паша, схвильовано показуючи на небо, наслідуючи старшого брата.

«Він думає, що нам слід взяти один на їжу», — переклав Микола, який чув, як його маленький брат видає такі звуки, коли бачить їжу або хоче їсти.

«Тепер ми не можемо їсти м'ясо», - сказала Маша, повчаючи крихітного карапуза на руках. «Це час великого посту, і нам не можна їсти ні м'ясо, ні молочні продукти».

— Ам, ам, — повторював маленький Паша, не звертаючи уваги на маму.

Маша і Микола посміялися над наполегливістю маленького Паші. Малий не знав, що за сім тижнів до Великодня розпочався Великий піст. Це був найдовший піст у церковному році, і навіть діти були піддані його важкій аскезі. Тіло було віддано під суворе правило священного чину церкви, щоб підготуватися до славної, світлої зустрічі з Богом під час Великоднього сезону.

— Мамо, — задумливо сказав Микола. «Чому ми повинні так довго постити перед Великоднем?» Він схопив палицю долонею і сильно стиснув її, підкинувши камінь у повітря, вдарив по ньому палицею. Він хотів поставити це питання ще від початку Великого посту, коли помолився три лестовки і коли побачив, як люди сповідалися за пиво та за інші гріхи.

— Ходи й сідай біля мене, — сказала мати, — я тобі розкажу. Микола кинув палицю і сів біля матері на лавку під зеленим навісом. «Був святий чоловік на ім'я святий Феодосій, який наставляв людей згідно з правилами церкви, і він говорив їм, як вони повинні постити і молитися, щоб відвернути бісів і злі думки, які були створені як спокуси для того, хто хоче очистити душу і приготуватися до воскресіння Господа. Він сказав, що ми повинні використовувати знамення хреста і молитися: «Господи Ісусе Христос помилуй нас». Постуючи і молячись таким чином, ми утримуємося від надмірної їжі, яка породжує злі думки і бажання, а також від лінощів і надмірного сну, через які демони вселяються в тіло і не дозволяють нам молитися і ходити до церкви».

«Але так важко триматися подалі від усіх тих солодоштів і цукерок, які всі інші діти їдять у школі», — сказав Микола.

«Ті паганые (язичницькі) діти ніколи не постять, як ми», — сказала Маша. «Всі вони згорять у вогні». Але ти пам'ятай про пост, щоб потрапити в «рай».

— Я хочу побачити рай, — сказав раптом Микола.

«Запитай свого «ангел-хранитель» і помолися йому, і, може, він покаже тобі сон про рай, — сказала Маша.

«Тобі колись снився рай?» запитав Микола. Маленький Паша вже зліз з маминих колін і бігав по зеленій галявині, ганяючись за маленьким метеликом.

«Одного разу мені приснилося, що Богородиця водила мене по всіх місцях, де людей карають», - сказала Маша.

— Розкажи мені про це, — благав Микола, якого такі речі цікавили. Маша розповіла йому свій сон про подорож з Богородицею по нижньому світу.

«Тобі колись снівся рай?» — знову спитав Микола після того, як мати розповіла про страхітливий сон низовин.

«Тільки один раз я наблизилася до такого сну, - зізнавалася Маша, - і це було тоді, коли я побачила бородатого старого в довгому білому капюшоні з круглою крапкою на лобі, який приніс до себе хлопчика. Я посадив його собі на коліна і сказав, щоб я його погодував. Це було якраз перед тим, як ти народився».

«Я був хлопчиком у вашому сні?» запитав Микола.

— Не знаю, — відповіла Маша. «Коли твій батько сказав, щоб я попросив старця Симеона розтлумачити сон, він сказав, що сон був про Христа, який прийшов дитиною і був Словом, що сталося тілом. Дитина була темношкіра, і Симеон сказав, що дитина був темним через страждання, які йому довелося понести заради людства, щоб викупити світ від гріха й темряви».

«Симеон дуже мудра людина і хороший учитель, — зізнався Микола. «Він навчив мене читати багато священних книг. Мені доведеться запитати його про сон».

Микола впав у тихий мрійливість. Раптом його життя набуло глибшого сенсу, бо він почав уявляти себе хлопчиком уві сні своєї матері.

На наступних вихідних, коли Миколай пішов до скромної хатини Симеона, щоб почитати священні книги, він запитав Симеона про сон і про те, чи був він тим хлопчиком уві сні.

«Мій дорогий маленький», — ласкаво відповів старий, почувши запитання хлопчика. — Як ти думаєш, ти був хлопчиком?

— Так, — відповів Микола. «Моя мама сказала мені, що вона побачила сон перед моїм народженням».

— А де ти народився? — запитав старий.

— Мама казала, що знайшла мене десь на воді, — наївно відповів Микола.

— А хто тебе зробив? запитав вчитель.

«Боженка», — відповів учень.

— А ти знаєш, із чого тебе створив Бог? запитав вчитель. Микола похитав головою.

«Святой Євстафій навчає нас, що першу людину Адама створили із землі, моря, скель, сонця, вогню, хмар, вітру та Святого Духа», — на одному подиху сказав вчитель. «Плоть Бог створив із землі, кров — із моря, кістки — зі скель, тепло — від вогню, очі — від сонця, думки — від хмар, дихання — від вітру, а душу — від Святий Дух.»

— З цього всього складається людина? — з побоюванням запитав Микола.

— Так, із того всього, — підтвердив учитель.

— Я цього не знав, — сказав Микола. Вперше він усвідомив, скільки не знає.

«Тобі ще багато чого навчитися, мій хлопчику», — підкреслив учитель. «Слухайте тепер уважно, поки я розповім тобі мудру притчу з цієї священної книги, яку весь час ношу з собою».

Симеон прочистив горло. Тоді він закотив очі вгору, щоб освіжити пам'ять. Він тримав стару дерев'яну книгу (яка була написана 7367 років після Адама) на долоні, не відкриваючи її, бо знав цю притчу напам'ять. Потім він почав розповідати алегоричну історію:

"Один чоловік мав у своєму домі певну дружину, яка була шляхетною та красивою, і вона походила з царського роду. Цей чоловік був з нею вдень і вночі, але він не міг задовольнити свого бажання, тому що він любив її дуже багато. У тієї жінки було 20 слуг. І був чоловік із тими 20 слугами, та все одно не міг насититися їхньою солодкістю. Від них народилося 108 дуже гарних юнаків. Вони завжди представлялися перед певним

королем і співали відомі благочестиві пісні. Король їх дуже любив. Один чоловік весь час був із тими юнаками, і все-таки він не міг виконати свого бажання і свого бажання. Прекрасна і благородна дружина мала двох старших жінок, які були годувальниці для молодих. І один чоловік був із старшими жінками, і навіть з тими, яких він не міг виповнитися, і вважав їх за більше, ніж мед і стільники. Цей чоловік також мав свій дім що було чудово, і в цьому домі була його дружина, яка замкнулася, як голуб і клітка, що сяяла, як палац. Той самий чоловік мав дуже високий і дивовижний пагорб, який був вищий за його будинок. З того пагорба текли два струмки (джерела) теплої води. Він купався в них щодня і щогодини, очищаючи й змиваючи всякий бруд і зцілюючи кожну рану. І він залишався в цій своїй добрій моральній поведінці всі дні свого життя. І звідти він пішов до Господа в життя вічне. І нехай ми так само будемо жити, щоб ми, Твої скромні слуги, о Господи, були визнані гідними прийняти Твою вічну доброту і благословення.

«А тепер уважно послухайте пояснення цієї мудрої притчі: Один чоловік — це кожен. А що в його домі — жінка царської крові, то є Божа свята книга, Псалтир. Вона з царського роду, бо її складено і написана для всіх поколінь людей царем Давидом. Людина з нею день і ніч, значить він постійно з Псалтирем. А там, де сказано, що знатна дружина мала 20 слуг, це означає 20 катехизмів (сповідань віри); і де сказано, що від цих слуг народилося 108 юнаків, це означає 108 псалмів, а де сказано дві старші жінки, це означає старші пісні Псалтиря. І співав той чоловік ті благочестиві пісні день і ніч, і не міг задовольнити. І він вважав найбільшою справою свого життя бути з ними вдень і вночі, а сльози, які він проливав, були його хлібом і водою. І тому в тій своїй добрій сповіді він пішов до Господа до Вічного Життя. А там, де написано, що у нього був вибір і чистий будинок, це храм його тіла. І там, де він має дружину, це його єдинородна душа в середині його тіла; і воно залишається там, як прекрасний голуб посеред палацу світла, тому що його тіло чисте та непорочне. А де пагорб вищий за його дім, то й голова на скроні його. А де два потоки (джерела) теплої води, там безперервні радісні сльози з обох його очей».

Симеон замовк. Він дивився прямо в обличчя Миколи та спостерігав за виразом хлопчика.

"Ого!" — вигукнув Микола в пориві емоцій. Здавалося, видих, що випливав із єдиного слова, яке він міг придумати, щоб висловити свою повну причетність, вдарив по Симеону з такою силою, що змусила старого відскочити від подиву. Він не очікував, що історія так сильно вплине на хлопчика. «Це було просто прекрасно!» — додав Микола після хвилини роздумів.

Цієї ночі Миколі приснилося, що він опинився в раю, і він побачив Христа на престолі, за яким світило сонце. Біля нього сиділа його мати Богородиця. І він побачив себе, що сидить на колінах у матері. Коли він прокинувся, він переконався у власному розумі, що він був хлопчиком уві сні своєї матері. Він намагався розповісти матері про сон, але пам'ятав лише те, що сидів у матері на колінах і дивився на Христа і Богородицю.

«Я бачив Бога і його жінку», — так по-дитячому висловився Микола.

— Коля, — ласкаво сказала Маша після того, як Микола закінчив розповідати свій сон. «Я пошила тобі нову сорочку на Великдень. Скінчила раніше, ніж думала закінчити, щоб ти її одягнув на завтрашній празник».

«Яке це свято?» запитав Микола.

«Це буде «Благовещение Богородицы», — відповіла Маша. За старим стилем свято відзначалося 25 березня. «Тоді до Діви Марії прийшов ангел Гавриїл і оголосив їй, що вона буде Матір'ю Божою».

«Мені Харитина сказала, що в цей празник дівчатам не можна буде зачісуватися», — сказав Микола. "Це правда?"

«Напевно, вона не так зрозуміла маму», — пояснила Маша. «Дівчатам і жінкам в цей день не можна буде заплітати коси, і все, їм доведеться заплітати косу напередодні ввечері».

«Мені Харитина сказала, що Бог створив цей празник, тому що Бог побачив, як у цей день синиця звилала собі гніздо», — розповів Микола. "Це правда?"

— Це частково правда, — пояснила Маша. «Є історія про те, що синиця не будує своє гніздо. Інший птах будує для неї гніздо, і коли синиця відкладає свої яйця в гніздо, тоді птах, який звив гніздо, повертається і зігріває яйця для неї. Є ще одна історія про чоловіка, який будував будинок. Коли синиця побачила чоловіка, який будує будинок, вона захотіла зробити те саме, що й чоловік, тому звилала гніздо прямо на даху будинку цього чоловіка. Це був перший раз, коли Бог побачив, як синиця будує власне гніздо, тому він зробив свято, щоб пам'ятати про цей день. Ось така історія».

«У цій історії має бути сенс», — інтуїтивно подумав Микола. «Треба запитати Симеона, що це означає», — сказав він собі.

Але наступного дня, коли він почув, що його «крёстный» (хрещений батько) Василь Великов прибув з Бразилії і завітає до нього в гості, Микола забув розпитувати Симеона про історію синиці та її гнізда. .

Микола так зрадів кумові, що майже не звернув уваги на нову сорочку, яку того дня одягла на нього мати. Це була фіолетова сорочка з чотирма гронами по шість фіолетових виноградин на передній частині сорочки та п'ятьма гронами з шести фіолетових виноградин навколо коміра; два зелених листя випливали з верхівки фіолетового винограду, а спіральна зелена лоза з'єднувала грона винограду.

Миколай також був схвильований, побачивши своїх трьох «двоюрідних сестер» (через те, що вони були доньками його хрещеного батька), що йому було важко зосередитися на літургії, яка співалася напередодні свята. Три його «двоюрідні сестри» Надія, Анастасія та Ірина були вже дорослими дівчатами, віком від одинадцяти для Ірини до п'ятнадцяти для Надії.

Миколай стояв поруч із татом і співав разом із іншими віруючими: «Пресвята Богородице Діво Маріє радісна, Господь з Тобою, Благословенна Ти між жонами, І благословен плід утроби Твоєї».

На опівночниці Маша гордо стояла зі своєю подругою Зінаїдою Веліковою та трьома доньками і разом з ними робила «поклони» (поклони до землі). Здавалося, був природний ритм, який відчули п'ять жінок, коли вони перехрестилися, а потім вклонилися до землі, торкаючись чолом «підручника» (квадратної молитовної тканини), який вони тримали в лівій руці, коли вони вклонився. Вони виконували рухи витончено й в унісон.

Коли співали заключний гімн, Маша думала про прекрасне свято, про возз'єднання зі своїми друзями в Америці та про велику вечерю, яку вона приготувала для своїх гостей у своєму домі.

Заключні слова, здавалося, відлунювали в зеленій місцевості молельня через кілька годин після того, як віруючі розійшлися по домівках:

"Днесь спасения нашего главизна, и еже от века таинства явление: сын Божий, сын Девы бывает, и Гавриил благодать благовестует. Темже и мы с ним Богородицы возопиим: Радуйся благодатная, Господь с тобой."

(Сьогодні вінець нашого Спасіння і вияв вічної Тайни. Син Божий стає Сином Діви, а Гавриїл благовістить благодать. Тому й ми з ним звиваймо до Богородиці: Радуйся. Благодатна Ти, Господь з Тобою.)

Chapter 11 -- "The Annunciation"

"Look!" cried Nikolai on the first day of spring. "There's a flock of ducks flying north." Nikolai pointed up to the blue sky where a V-shaped formation of ducks was winging its way back to its nesting grounds in the north after a winter sojourn in the warm south. He had heard the sound of their honking for several minutes before he was able to determine their location in the sky.

"That's a sure sign that spring is here at last," said Masha, who had come outdoors to enjoy the warm spring weather while the baby slept in her crib. She held little Pasha, who was almost two years old now, in her arms. He had on a baby bonnet that was especially made for him by Masha. There were seven blueberries on the left side and seven blueberries on the right side of the bonnet; and on the top, in between two rows of white lace, was a blue flower on the end of a long green stem. The blueberries were divided into a cluster of three in the middle and four individual ones forming a square around the three in the middle.

"Um, Um," shouted little Pasha, as he excitedly pointed up to the sky in imitation of his big brother.

"He thinks we should get one for food," translated Nikolai, who had heard his little brother make those sounds whenever he saw food or wanted to eat.

"We can't eat meat, now," said Masha, instructing the tiny tot in her arms. "It's the time of the 'большой пост/bolshoi post' (great fast), and we're not allowed to eat any meat nor any dairy products."

"Um, Um," repeated little Pasha, not paying any attention to his mother.

Masha and Nikolai laughed at little Pasha's persistence. The little one was not aware that the great fast (or Lent) had started seven weeks before Easter. It was the longest fast of the church year, and even the children were subjected to its trying asceticism. The body was placed under the strict rule of the holy order of the church in preparation for the glorious, illuminating meeting with God during the Easter season.

"Mother," said Nikolai thoughtfully. "Why is it that we must fast for such a long time before Easter?" He grabbed a stick with the palm of his hand and gripped it strongly as he threw a rock up in the air and hit it with the stick. He

had wanted to ask that question ever since Lent started, when he prayed three лестовки/lestovki (rosary sets) and when he saw people go through confession for drinking 'пиво/reevo' (beer) and for other sins.

"Come and sit down beside me," said the mother, "and I'll tell you." Nikolai dropped the stick and sat down beside his mother on a bench under a green patio cover. "There was a holy man named St. Theodosious who instructed people according to the rules of the church, and he told them how they must fast and pray to keep away the demons and evil thoughts that were set up as temptations to one who wanted to cleanse the soul and prepare for the resurrection of the Lord. He said that we should use the sign of the cross and pray, 'Господи Исус Христос помилуй нас/Gospodi Isous Hristos pomilui nas' (Lord Isous Hristos, have mercy on us). By fasting and praying thus, we keep away from excessive food, which causes evil thoughts and desires, and from laziness and too much sleep, which causes demons to enter into the body and keep us from praying and going to church."

"But it's so hard to stay away from all the sweets and candies that all the other children eat at school," said Nikolai.

"Those паганые/paganiye (pagan) children never fast like we do," said Masha. "Они все будут гореть в огне/Oni vsye boodoot goryet v ognye" (They'll all burn in the fire). But you remember to fast so you'll go to 'рай/rahiy' (paradise)."

"I want to see rahiy (paradise)," said Nikolai suddenly.

"Ask your 'ангел хранитель/anghel hranitel' (guardian angel), and pray to him, and maybe he'll show you a dream of рай/rahiy (paradise)," said Masha.

"Did you ever have a dream of paradise?" asked Nikolai. Little Pasha had climbed off his mother's lap by now and was running around on the green lawn, chasing a small butterfly.

"I once had a dream where the Богородица/Bogoroditsa (Mother of God) took me to all the places where people are punished," said Masha.

"Tell me about it," pleaded Nikolai, who was curious about such things. Masha told him her dream about the journey with the Bogoroditsa (Mother of God) through the lower world.

"Did you ever have a dream about paradise?" asked Nikolai again after his mother related the awe-inspiring dream of the lower regions.

"There was only one time that I came close to that kind of dream," confessed Masha, "and that was when I saw a bearded old man in a long white hooded robe with a round dot on his forehead who brought a baby boy to me and sat him down on my lap and told me to feed him. That was just before you were born."

"Was I the boy in your dream?" asked Nikolai.

"I don't know," answered Masha. "When your father said I should ask the elder Simeon to interpret the dream, he said that the dream was about Hristos, who came as a child and was the Word made flesh. The child was dark-skinned, and Simeon said that the child was dark because of the suffering he had to bear for mankind in order to redeem the world from sin and darkness."

"Simeon is a very wise man and a good teacher," admitted Nikolai. "He taught me how to read many holy books. I will have to ask him about the dream."

Nikolai fell into a silent dreaminess. All of a sudden his life had taken on a deeper meaning, for he began to imagine that he was the boy in his mother's dream.

On the next week-end that Nikolai went to Simeon's humble hut to read the holy books, he asked Simeon about the dream and whether he was the boy in the dream.

"My precious little one," responded the old man endearingly upon hearing the boy's question. "Do you think you were the boy?"

"Yes, I do," replied Nikolai. "My mother told me she had the dream just before I was born."

"And where were you born?" asked the old man.

"My mother said she found me on the water somewhere," replied Nikolai naively.

"And who made you?" asked the teacher.

"Боженька/Bozhenka (God)," answered the student.

"And do you know what God made you out of?" asked the teacher. Nikolai shook his head.

"Святой Евстафий/Svyatoy Evstafiy (St. Evstafiy) teaches us that the first man Adam was made out of the earth, the sea, the rocks, the sun, the fire, the clouds, the wind and the Holy Spirit," said the teacher in one breath. "The flesh God made from the earth, the blood from the sea, the bones from the rocks, the warmth from the fire, the eyes from the sun, the thoughts from the clouds, the breath from the wind, and the soul from the Holy Spirit."

"Man is made from all that?" asked Nikolai in awe.

"Yes, from all that," reaffirmed the teacher.

"I didn't know that," said Nikolai. For the first time he became aware of how much he didn't know.

"You have much to learn, my boy," stressed the teacher. "Listen now very carefully while I tell you a wise parable from this holy book that I carry with me all the time."

Simeon cleared his throat. Then he rolled his eyes upward to refresh his memory. He held the old wooden book (which was written 7367 years since Adam) in the palm of his hand without opening it, for he knew the parable by heart. Then he began to relate the allegorical story:

"A certain man had in his house a certain wife who was noble and beautiful, and she was born from a royal lineage. That man was with her day and night and still he wasn't able to satisfy his desire, for he loved her very much. That wife had 20 servants. And the man was with those 20 servants, and still he wasn't able to satiate himself with their sweetness. From them were born 108 very beautiful youths. They always presented themselves before a certain king and sang well-known pious songs. The king loved them

very much. The certain man was with those youths all the time, and still he couldn't fulfill his desire and his wish. The beautiful and noble wife had two older women, who were wet-nurses to the youths. And the certain man was with the older women, and even with those he wasn't able to fulfill himself, and he regarded them as more than honey and honeycomb. This man also had a house of his own which was most wonderful, and in this house was his spouse, who was shut up like a dove in a cage which glistened like a palace. That same man had a very high and wondrous hill, which was higher than his house. From that hill flowed two streams (sources) of warm water. He bathed in them every day and every hour, cleansing and washing away every filth and healing every sore. And he remained in that good moral behavior of his all the days of his life. And from there he went to the Lord into eternal life. And may we likewise live, that we, your humble servants, O Lord, may be found worthy to receive your eternal goodness and blessing.

"And now listen carefully to the explanation of this wise parable: The certain man is Everyman. And that in his house is a wife of kingly blood, that is God's holy book, the Psalter. It's of a kingly line because it was compiled and written for all generations of people by King David. The man is with it day and night, means he is constantly with the Psalter. And where it says that the noble wife had 20 servants, it means 20 catechisms (confessions of faith); and where it says from these servants were born 108 youths, it means 108 psalms. And where it says two older women, it means the older songs of the Psalter. And the man sang those pious songs day and night, and he couldn't satisfy himself with their sweetness. And he regarded it the greatest thing in his life to be with them day and night, and the tears he shed were his bread and water. And so in that good confession of his he went to the Lord to Eternal Life. And where it says that he had a choice and clean house, that is the temple of his body. And where he has a spouse in it, that is his only-begotten soul in the middle his body; and it stays there like a beautiful dove in the midst of a palace of light, because his body is clean and pure. And where there is a hill higher than his house, that is the head on top of his temple. And where there are two streams (sources) of warm water, those are the continuous gladdening tears from both of his eyes."

Simeon stopped speaking. He looked squarely at Nikolai's face and watched the boy's expression.

"Wow!" exclaimed Nikolai in an outburst of emotion. The expelled breath that flowed with the only word that he could think of to express his total

involvement seemed to hit Simeon with a force that made the old man recoil in astonishment. He did not expect the story to have such a strong impact on the boy. "That was simply beautiful!" added Nikolai after a moment of reflective thought.

That night Nikolai dreamed that he was in paradise, and he saw Hristos on a throne behind which shone the sun. Beside him sat his mother, the Bogoroditsa (Mother of God). And he saw himself sitting on his mother's lap. When he woke up he was reassured in his own mind that he was the boy in his mother's dream. He tried to tell his mother about the dream, but all he could remember was that he was sitting on his mother's lap and looking up at Hristos and the Bogoroditsa.

"I saw God and his wife," was the child-like way that Nikolai expressed it.

"Kolya," said Masha endearingly after Nikolai had finished telling his dream. "I sewed a new shirt for you for Easter. I finished it earlier than I thought of finishing it, so you can wear it for the праздник/prazdnik (holyday) that's coming up tomorrow."

"Which праздник/prazdnik (holyday) is that?" asked Nikolai.

"It will be 'Благовещение Богородицы / Blagoveshcheniye Bogoroditsi' (The Annunciation of the Mother of God)," answered Masha. The holyday was celebrated on March the 25th, according to the old style. "That was when the angel Gabriel came to the Virgin Mary and announced to her that she would be the Mother of God."

"Haritina told me that girls won't be able to comb their hair on this prazdnik (holyday)," said Nikolai. "Is that true?"

"She probably misunderstood her mother," explained Masha. "Girls and women won't be able to braid their hair on that day, that's all. They'll have to braid their hair the night before."

"Haritina told me that God made this prazdnik (holyday) because God saw a chickadee build its own nest on that day," said Nikolai. "Is that true?"

"That's partly true," explained Masha. "There is a story that a chickadee doesn't build its own nest. Another bird builds a nest for it, and when the

chickadee lays its eggs in the nest, then the bird who built the nest comes back and warms the eggs for the chickadee. There is another story that tells of a man who was building a house. When the chickadee saw the man building the house, it wanted to do the same as the man; so it built a nest right on top of the man's house. It was the first time that God saw a chickadee build its own nest, so he made a holyday to remember that day. That's the way the story goes."

"That story must have a meaning to it," intuitively thought Nikolai. "I'll have to ask Simeon what it means," he said to himself.

But the next day, when he heard that his 'крёстный/krostniy' (Godparent) Vasily Velikov had arrived from Brazil and was coming over to his house as a guest, Nikolai forgot all about asking Simeon about the story of the chickadee and its nest.

Nikolai was so excited about his godparent that he hardly paid any attention to the new shirt his mother put on him that day. It was a violet shirt with four clusters of six purple grapes each on the front panel of the shirt and five clusters of six purple grapes around the collar; two green leaves stemmed from the top of the purple grapes and a spiraling green vine connected the clusters of grapes.

Nikolai was also excited at seeing his three "cousins" (by virtue of their being daughters of his godparent), that he had a hard time concentrating on the liturgy that was chanted on the evening before the holyday. His three "cousins," Nadezhda, Anastasia, and Irina, were grown-up girls now, ranging in age from eleven for Irina to fifteen for Nadezhda.

Nikolai stood beside his dad and chanted along with the rest of the worshippers: "Holy Virgin Mother of God joyful Mary, the Lord is with you. Blessed are you among women. And Blessed is the Fruit of thy womb."

At the midnight service, Masha proudly stood with her friend Zinaida Velikov and her three daughters and made the 'поклоны/poklony' (obeisances to the ground) together with them. It seemed as if there was a natural rhythm that the five women felt as they crossed themselves and then bowed to the ground, touching their forehead to a 'подручник /podruchnik' (square prayer-cloth) that they held in their left hand as they bowed. They made the movements gracefully and in unison.

As the closing hymn was chanted, Masha thought of the beautiful holyday, of being reunited with her friends in America, and of the big dinner she had prepared for her guests in her house.

The closing words seemed to echo in the green country молельня/molelnya (church) hours after the worshippers had gone to their separate homes:

“Днесъ спасение нашего главизна, и еже от века таинства явление: сын Божий, сын Девы бывает, и Гавриил благодать благовествует. Темже и мы с ним Богородицы возопиим: Радуйся благодатная, Господь с тобой.”

(Today is the crown of our Salvation and the manifestation of the Eternal Mystery. The Son of God becometh the Son of the Virgin, and Gabriel announceth the good tidings of grace. Wherefore let us also with him cry to the Mother of God: Hail! Thou that art full of grace; the Lord is with thee.)

[Prayer Cloth](#)

